

2 Köręteri

Mbede ndeke dī sidike ká Pol dāa / hą nzob mbika lawri ká Köręte

Bay ká se tul feri ká dō bil mbede ni key

Mbede ni key ká ba ndeke dī sidike ká Pol dāa hą nzob mbika lawri ká Köręte na kie mii, sakra nzob mbika lawri báy Pol na, bay dō dī ḷgōṇ doṇ doṇ. Nam varu ká Pol suo, báy hūrusuo ká'a dōke ba nzob ndáy nzaaped na yōklō nzob mbika lawri hą láa kij ya do sakra bari. Báy faa léke bayri na, i gbüké nzaa láa kij ya ká dō hą zuɔ kij do sakra nzob mbika lawri báy Pol nzob ndáy nzaaped na. Pol dāa mbede ni key a bääke sāw fe ká dāa ká beri bääke bay ḷgōṇ-ṣgōṇ ziṇ ri, rōɔ a bääke sāw fe ká dāa hą ni súoke varu ká'a leke faake na. Ka baa bay suoriya fe se tul zuɔ kij fe báy bari, rōɔ a kod ri bay haṇa ri mbü fe bay sókoke nzob mbika lawri ká i ba kükuri ká i kaw kudu zad ká Zude na. Rōbay, ka baa sāw fe ká se tul hūrusuo ká'a dōke ba nzob ndáy nzaaped na. Ka dō báy faa ká bay dāa fe munu ba nzob ndáy nzaaped, bay ji lε, ba fe ká Ngereṁbay kij sùo-ε hą ni bay haṇa ni sóke nzob mbika lawri ha ri ḷgónke ba pola pola.

Máa bayri ká dō bil-e

Zúɔ kij ká dō sakra Pol báy nzob mbika lawri:
1-7

Fe mbū ká bay tul nzob mbika lawri ká kudu
 zad ká Zude: 8-9
 Pol baa saw hurusuo ká'a döke ba nzob ndáy
 nzaaped: 10-13

Soko ká Pol hii hä nzob mbika lawri ká Körzte

¹ Bi Pol, ká Ngerewuru hä mǐ ba nzob ndáy nzaaped Zezu *Krisi báy law hiiya be na, búru yū-i Timote buru daa mbede key na ha rí, baari nzob mbika lawri ká i mbū tul kí ká Körzte, báy nzob taa Ngerewururi riw bele ká i kaw kudu zad ká Akayi riw bele.

² Ndad bay haña law huoke báy dækéke Bää naari Ngerewuru, báy Ngerembay Zezu Krisi ka sád ziñ rí.

Pol daa taambol hä Ngerewuru

³ Náa písiri Ngerewuru, Bää Ngerembay naari Zezu *Krisi, be ká'a ba nzob kókó nun síe nzobri, a ba Ngerewuru nzob huo law nzob ká bil feri riw bele ndaw na.

⁴ Be na, ka huo law buru ká bil kókó seké feri riw bele ká buru kó. Be mini ze, báy faa law buru ká'a huo na, buru hoy kara, buru maa bay húoke law nzobri ká i do bil kókó seké feri bod bod na.

⁵ Ze munu ká buru kó seké feri ḥgji bamba faa mbjw munu ká Krisi kó na, Ngerewuru huo law buru ḥgji bamba faa mbjw munu ndaw báy faa zúç ziñ Krisi.

⁶ Lee, kókó seké fe ká buru kó na, daa hä buru húoke law-rí a í ziñke pam. A law buru ká Ngerewuru huo na, daa hä buru hoy kara buru

hüoke law-r̃i, bo í ikike law-r̃i ká tul kókɔ seke fe taa mbj̃e ká í kɔ na faa mbj̃w munu ká buru kɔ ndaw.

⁷ Be mini ze, buru kɔ ta-taŋ ká ɔil law buru mii, baari na í kɔ na seke fe hoy kara, í doko tul mbika law baari, bay ji le, munu ká í kɔ seke fe faa mbj̃w munu ká buru kɔ na, law buru ká Ngerewuру huo na, ká'a húo law-r̃i faa mbj̃w munu ká'a daa zinj buru na ndaw.

⁸ Yu-iri, kókɔ seke fe ká tji tul buru ká kuđu zad ká Azi na, buru hii bay haŋa r̃i laa ta-taŋ. Ba ruy ká ɔgɔŋ bamba tasiri ze zinj buru, a kal tul h̃urusuo buru pavbad. Law buru s̃aŋ h̃aŋ buru ker mii, buru maa bay tji ká ɔil-e bay káw báy kumnun mbää.

⁹ Buru na buru mgba mii, ba nam huđ buru k̃i ze maa. Leę, feke ku na do munu bay haŋa buru d̃áake law buru ka te tul h̃urusuo buru ya, roo le, bay haŋa buru d̃áake law buru bo tul Ngerewuру, nzob tina nzobi saa luɔ huđ ha ri kaw báy kumnun.

¹⁰ Ba be k̃i ze, ka yaa buru saa bil huđ, ze a yaaŋa buru na r̃obay. Ba tusue k̃i, buru d̃aa law buru nzokđo te tul-e, búru baa mii ká'a yaaŋa buru munu ba pola na r̃obay.

¹¹ Baari s̃uo-r̃i hoy kara, munu ká í d̃aa nzaa bay kere i s̃óke buru ndaw na, Ngerewuру a láa nzaa bay kere baari báy taa ruɔ nzobi ká i d̃aa bay tul buru, a s̃ámke fe zuɔ tul buru, a h̃aŋ nzobi ɔgɔŋ bamba i d̃áake ni taambol bay tul buru na.

Pol tina s̃aw bay varu be ká'a suo

12 I kɔ, sɔw ndáka giri sùo buru na ze do key: kér bay buru kie buru ta-taŋ mii, simsed buru ká sakra nzobri ká tusiri key, rɔɔ kakalke lε, ká sakra baar̄i nzob mbika lawri ndàw na, ba simsed ká buru se báy faake ndàw, rɔɔ báy law pie ká uru saa luo Ngerevwuru ndàw pi. Simsedke ku na, buru se báy faa nun nzem nzobri ká tusiri key ya, roo lε, báy faa law kere Ngerevwuru.

13-14 Tusueke lε, mbede ká buru d̄aa ha r̄i na, kér bay k̄i bod̄ m̄u d̄i báy h̄ay ká i k̄ji, a i laa ku na ya. Timbede key na, i laa bayke riw ya báy. M̄i k̄o lε, i láa bayke *tan kad̄ kad̄ báy, bay haŋa bo nam ká Ngereembay Zezu a ȳii a vi na, i ndáka giri sùo-r̄i bay tul buru munu ká buru h̄oy kara, buru ndákake giri sùo buru bay tul-r̄i ndàw na.

15-16 Bi na, m̄i d̄aa law-i bo tul-r̄i, be ze mí wáake varu bay séke luo-r̄i pola ndàw rɔɔ, bay kál se kudu zad̄ ká Maseduwān. Uru saa d̄i ku ndàw rɔɔ, m̄i ker bay ȳii báy faa tul-r̄i na r̄obay. Be munu rɔɔ, a bá fe s̄ami ká i zin̄ ndeke d̄i ba sidike. A fal̄e ku ndàw rɔɔ, m̄i ker bay haŋa r̄i so m̄i báy faa varu bi ká m̄i séke ba kudu zad̄ ká Zude na.

17 A ku w̄a, varu ká m̄i waa a mí se munu ká m̄i baa ya ku na, m̄i waa ba baylu h̄oy lε? Mase, feri ká m̄i waa ku na w̄a, m̄i hii bay d̄áa fekeri báy faa nun nzem nzobri h̄oy, a h̄a sùo bayri ká t̄ii ká nzaa-i na, ȳii a ba kúd̄ bay ndàw lε woo?

18 Bay ká m̄i baa ha r̄i na, sùo bay báy kúd̄ bay zukri k̄i ká d̄i ya. Ngerevwuru ká do tul bay be na, ka ba nzob bay nasi bi.

19 I kɔ, Zezu *Krisi Vu Nḡerew̄uru ká búru Silas* báy Timote, buru ka-káa bay be ha r̄i na, sùo bay báy kúd bay zukri k̄j ká bil bay be ya. Roo le, ka ba nzob ká sùo bay k̄j mb̄jw høy ze do nzi-ɛ baŋguɔ.

20 Tusueke le, feri riw bele ká Nḡerew̄uru waa na, ba Zezu Krisi k̄j ze d̄aa feke o ŋgid báy zadse. Be mini ze, zadka náa hiiri «Amem,» náa d̄áakeri rin dika bo tul Nḡerew̄uru le, náa d̄áari báy faa Zezu Krisi.

21 Nzob ká d̄aa h̄a náa zuɔri ziŋ k̄j ká bil Zezu Krisi na, be ze ba Nḡerew̄uru. Ba b̄e na k̄j ze ka nan naari zuɔ b̄od,

22 a te surum do sùo naari ba nzob taa be ndaw, r̄o a h̄a Tem be ȳa bil law naari kpol kpol bay haŋa bo, náa kóri ta-taŋ mii, feri riw bele ká'a waa bay tul naari na, náa zin̄ri ziŋ na k̄j.

23 Bi na, m̄i ȳi mí se K̄or̄ete ya, bay ji le, m̄i hii bay haŋa law-r̄i ka se r̄i ba pola pola ya. Nḡerew̄uru ze ba nzob bay nasi bi; ze bo, m̄i kud ba bay laa le, ka h̄a m̄i hu mak mak.

24 Buru na, bay ká se tul mbika law baar̄i na, buru hii bay réke mbay ká tul-r̄i ya, bay ji le, i do tul mbika law baar̄i ŋgo-ŋgoŋ. A roo le, buru zuɔ ziŋ r̄i mb̄jw høy ká tul pedke bay haŋa r̄i kaw báy suoriya.

2

1 Be ze, m̄i mbi nzaa-i bay ȳi se luo-r̄i h̄a law-r̄i ka se r̄i ba k̄j ya.

* **1:19 1.19** Silas na, báy nzaa gerek le, i d̄i ni ba Silvin.

² I kɔ, zadka bi kij mĩ daa hã law-ri se ri na wãa, nzob ve ndaw roo a haña mĩ suoriya báy le? Wãa, ba baari na ká mĩ daa hã law-ri se ri ku na ya le woo?

³ Sãwke mini ze, mĩ dãake mbede na ha ri tanj séke luo-ri, bay haña bo, zadka mĩ se le, baari ká i dãaa hã mĩ zinj suoriya na, i úru i dãaa hã law-i ka se mĩ ya. Ba tusue kij, fe ká mĩ ko ta-tanj na, zadka mĩ do fil suoriya le, baari kara, i dãaa suoriya riw bele ndaw.

⁴ I ko, mbede ká mĩ daa ha ri ku na, mĩ daa báy law-i ká nze mgbuk mgbuk, báy bawda kér bay ndaw, roo mi re báy mbii nun-i mgbobo mgbobo ndaw pi. Báy faa mbede ku na, mĩ hii bay haña ri zinjke law séke ya, roo le, mĩ hii bay kie ri mii, mina ze mĩ hii ri le.

Ndaka buma zinj nzob ká daa fe séke zinj nzob

⁵ Ze nzob hancé daa na fe séke zinj nzob kij kara, ba bi huo-i zé ka daa feke zinj mĩ ya, roo le, ba baari riw bele zu. Bay rji ba bay ya le, ba ruoke haneri.

⁶ Nzobke ku na, yijw ká ruo nzobri yijw ni ká sakra baari na maa ni mgbak mgbak.

⁷ Be mini ze, timbede key na i nda buma ro ka zinj nzobke na a i huo law-e, bay haña kér bay ká i ni bamba na, ka sãa law-e ya.

⁸ Munu zu le, mĩ kod ri bay haña ri daa kere ro ka zinj ni, i kieke ni hã ni ko ta-tanj mii, ka ba nzob nun-ri.

⁹ Tusueke le, mĩ daa mbede ku na ha ri bay kókó wãa, i dãaa feri riw bele ká mĩ kie ri na báy zade zade kij zu le?

10 I kō, zadka ī nda buma ziñ nzob ká tul fe dääa kąaya be lε, bi kara mī nda buma ziñ nzobke na ndaw. A ze mī nda na buma ziñ nzob bay tul fe ji ji høy kara, ba fe ká mī daa ká pol *Krisi bay tul-ri.

11 Mī daa munu bay hanja *Satan ka ziñ hurusuo a kálke tul naari ya, bay ji lε, naari na, náa kóri kér bay kąaya be ká'a hula ba ndaw na ta-tanj.

Nguri suo Pol báy yum be báy faa Krisi

12 Zadka mī se mí tji Toras, bay ka-káa Bay Kere ká se tul *Krisi na, Ngerembay hą mī faa báy kere bay hanja mī dääake ped.

13 A roo lε, law-i do kijw bay tul yu naari Tite* ká mī ziñ ni ya. Be mini ze, mī wada nzobri ká Torasi na, a mí kal bay séke kudu zad ká Maseduwān.

14 Taambol hą Ngerevwuru ká nda faa pol buru, hą buru haw yum ká tul feri riw bele báy faa zúç ziñ Krisi! Ka faa buru a dääake ped bay hanja nzobri tűuke Krisi báy zadri riw bele faa mbjw munu ba num ká bęre fü báy zadri riw bele.

15 Tusueke lε, ká pol Ngerevwuru na bęra suo buru fü bęra Krisi ká sakra nzobri ká'a yęa ri, báy bari ká i se ba zad bıe.

* **2:13 2.13** Pol daa mbede a pieke Tite se Körte bay lékeke bay ká ḥngən dɔn dɔn ká do sakra Pol báy nzobri ká Körte. Pol giyan yíi Tite na nzokdo báy kér bay mii, nzobri ká Körte na, i yíinra báy bay ba kere ze hą béri mase, mina le? Daa rii fe ká Pol báy Tite, i waa bay ziñ kj ká Torasi. A lε, Pol ziñ Tite ká kudu zad ká Maseduwān.

16 Nzobri ká i se ba zad bíe na, i kó buru ba fe ká báre fú kpiri kpiri, a se ziŋ ri ba zad huſ; a nzobri ká Ngerewuру yaa ri na laa le, i kó buru ba fe ká báre fú bűy bűy, a se ziŋ ri ba zad káw báy kumnun ká do baŋguo. A waa, nzob ve ze maa bay d'áa fe niri key na le woo? Buru na buru maa bay d'áa pedke.

17 I kó, buru na buru do munu ká ruo nzob haneri ká i fere Bay Ngerewuру ba faa feziŋa bari hoy ku na ya. Roo le, munu ká Ngerewuру kí ze pie buru ba nzob ka-káa báy be na, buru ka-káake báy law pie ká nun-e munu ba nzob ped Krisi.

3

Nzob ped kuni fie

1 A ku na waa, buru tii saw ndáka giri suo buru ba kí ndaw rō, ha rī kóke buru ba tusue *nzob ndáy nzaapedri na le woo? Mase, ndad bay haŋa buru daa munu ká nzob haneri, a búru séke luo-rī báy mbede bay nasi buru, mase buru yaa mbede saa nduo-rī rō, búru séke luo nzob mbika law hawri na le woo?

2 I kó, baarí kí ze ī ba mbede bay nasi buru ká *Krisi vbie do wāra law buru, h̄a nzobri riw bele i kó, a i kii.

3 Ba fe ká do ta-tan̄. Baarí na, ī ba mbede ká Krisi kí suo-e vbie báy faa ped ká'a h̄a buru daa ká sakra baarí. Ka vbie mbedeke báy mbii vbie mbede hoy ya, roo le, ka vbie báy Tem Ngerewuру, Nzob Káw báy Kumnum. Rōbay, ka

vbie mbedeke na do t̄ji tisaw ya, roo lε, ka vbie
do bil law nzob.

⁴ Buru na, buru maa bay d̄áa pedke na ku,
bay ji lε, buru daa law buru nzokd̄o bo tul
Nḡerew̄uru báy faa Krisi.

⁵ Ped ká buru daa na, ba ped ká buru maa
bay d̄áa báy tul gañ sùo buru ya, roo lε, h̄urusuo
buru uru saa luo Nḡerew̄uru.

⁶ Ba be k̄i ze, ka daa h̄a h̄urusuo buru maa,
a h̄a buru vi ba nzob ped kuni fie ká'a saa ziñ
naari na. Kuni fie key na ba fe ká do tul *bol
kusol ká i vbie na hoy ya, roo lε, ba fe ká do
tul Tem Nḡerew̄uru. I k̄o, bol kusol ká i vbie na
hoy kara vi báy hud h̄a nzob, a Tem Nḡerew̄uru
laa lε, h̄a nzob kaw báy kumnun. ⁷ Bol kusol ká
Nḡerew̄uru k̄i sùo-ε vbie pola lew do t̄ji tisaw h̄a
*Moyze na, vi báy riñ dika a nduy ziriri ziriri.
Ze riñ dikake ti doko banguo ya hoy kara, daa
h̄a nzaa pol Moyze nduy bamba tasiri, a h̄a led
Izarayelri maa bay gedē kóm k̄a ba badi ya. A
bol kusol ká vi báy hud h̄a nzobi k̄i lε, do báy
bawda riñ dika ku ya r̄o,

⁸ maa bay ped d̄áa Tem ká h̄a nzobi kaw báy
kumnun ze, riñ dikake a kál tul-e pavbad̄ ya lε
woo?

⁹ Ped d̄áa bol kusol ká daa bay hud bo tul
nzobi k̄i lε, do báy riñ dika ku ya r̄o, maa
bay ped d̄áa Tem ká h̄a Nḡerew̄uru ndäke buma
ziñ nzobi ha ri vi ba nzobi ká i do báy zad̄
nzed̄em na, riñ dikake a kál tul zad̄ pavbad̄ ya
lε woo?

¹⁰ Tusueke lε, kuni fie ká Nḡerew̄uru saa ziñ
nzobi na, riñ dikake ba h̄iñ zikiki h̄a kuni ká

¹¹ I kɔ, bol kusol ká ti doko bānguɔ ya kí lε, do báy riŋ dika ku ya rɔɔ, maa bay Tem Ngerewuru ká do bānguɔ ze, riŋ dikake a ηgijin̩a bamba ya le woo?

¹² Munu ká buru daa law buru nzokdo te tul
feri key na, buru baa bayke báy nun wára nzob
ba kelé ha nzobri.

¹³ Buru ~na, buru d̄aa munu ká Moyze pud nune pud báy vay gari bay haña led Izarayelri kō riñ dika ká nduy ká d̄o kali ká nzaa pol-e na ku ya.

¹⁴ Kér bay bari do tidi. Ze kpuru tii timbede key hoy kara, zadka i kii Mbede *sáka kuni ká piédké ká Ngéréwuru h̄ Moyze na le, vay gari na pud nun-ri h̄ law-ri vuó ya. Kér bay bari do tidi kōb, bay jii le, nzob ká zuo ziñ Krisi ndaw rō, Ngéréwuru a nzúo vay gari na h̄ nun-e mgbusa bay.

¹⁵ Ba tusue, kpuru tii vuri key kara, zadka led Izarayelri kii *mbede bol kusol ká Ngerewuru ha Moyze na lë, vay gari na pud nun-ri bañgúc këb rëbab.

¹⁶ A ze bo, zadka nzob daa law-ε bo tul Ngerembay le, Ngerewuru nzuo vay gari na ká nun-ε a h̄a nun-ε mgbuda.

¹⁷ I kɔ, Ngərəmbay na ze ba Tem, a ze zad ká
Tem Ngərəmbay do cí na, zadε na ku ze ba zad
hiňa suo nzobri.

¹⁸ Naari riw bele ká vay gari nzuo ká nun naari
h̄á náa kóri riŋ díka Nḡerembay na, náa yaari
sùo ziŋ ni. Ka fere naari a h̄á náa r̄iri ni báy riŋ
díka ká se nun-ε ba pola nám báy nam. Be ze
ba ped d̄áa Tem Nḡerembay.

4

Feziŋa luye ká i kɔrɔ do bil gbari ká ba fe ká gɔr hɔy

¹ Ngerewuру daa law kere ziŋ buru, a daa ped key na zuo nduo buru. Sawke mini ze, law buru s̄aake ya bayke.

² Buru tuŋ fe d̄áa sahoy báy fe d̄áa yaari ká nzobri daa ká zad̄ muni na ba fal. Buru ula nzobri ya nd̄aw, a búru daa Bay Ngerewuру nduo k̄i ya nd̄aw pi. Roo le, tusue bay k̄i ze buru baa ba k̄ele, a búru baa bay haŋa nzobri riw kóke buru ba nzob fe d̄áa báy zad̄eri. Ngerewuру ze ba nzob bay nasi buru.

³ A ze bo, Bay Kere ká buru ka-káake na taŋ ya le, do bay tul nzobri ká i se ba zad̄ bíe.

⁴ Bari nzobkeri ku na, i d̄aa law-ri bo tul *Krisi ya, bay ji le, ḥgeretemndaya ká re mbay ká tusiri key na fumra nun-ri gibil ha ri maa bay kókɔ zad̄ taŋa ká ba Bay Kere ká se tul riŋ dika Zezu Krisi na ya. Ba be ze, ka ya fe d̄áa Ngerewuру.

⁵ I kɔ, buru na, káa bay ká buru kaa na, buru kaa se tul s̄uo buru ya, roo le, bay ká buru ka-káake na baa mii, Zezu Krisi na ba ḥgeré mbay ká tul feri riw. A buru laa le, buru ba koy baari bay tul-e.

⁶ I kɔ, Ngerewuру baa pola mii: «Zad̄ taŋa ka táŋ ká bil suŋ tilo*.» Ze timbede key na, ba be Ngerewuру na k̄i ze ka h̄az zad̄ taŋa be na taŋ ká bil law buru kad̄ kad̄, bay haŋa buru kóke riŋ dika be ká tina s̄uo-ɛ kad̄ kad̄ ká s̄uo Krisi. Sawke mini ze, buru káake káa Bay Kere h̄az nzobri.

* **4:6 4.6** Tiika saw fe 1.3.

7 Roo lε, buru na, buru ba nzob naysuo høy. Ze buru t̄a na d̄ek d̄ek høy kara, fe kere ká ndad bamba ká buru ka-káake na, Nḡerew̄uru daa d̄o bil naysuo buru munu ba fezin̄a luye ká i kɔrɔ d̄o bil gbari ká ba fe ká ḡor høy na. Ka daa munu bay haŋa nzobri kóke bawda hurusuo ká kal tul zad na ba taa Nḡerew̄uru bo, ba taa buru ya.

8 Nzobri gur hurusuo buru ruk ruk báy faa kókɔ seke feri bod̄ bod̄, roo lε, i ziŋ faa réŋ buru ya; kér bay i buru ba hud̄, roo lε, law buru s̄a ya.

9 Nzobri daa nun buru tuɔ síe, roo lε, Nḡerew̄uru pɔŋ fal buru ya; nzobri ndaka buru, roo lε, i ziŋ faa ika buru ya ŋḡy.

10 Ba tusue k̄j, báy namri riw bele na, buru k̄o seke fe h̄a sùo buru maa hud̄ faa mb̄iw munu ká Zezu k̄o na, bay haŋa bo, nzobri riw bele ká i k̄o buru na i k̄o mii, Zezu kaw báy kumnun ká sùo buru nd̄aw.

11 Káw buru ká tusiri key na, buru do bil hud̄ baŋguɔ bay tul Zezu, bay haŋa bo, káw báy kumnun Zezu na ka kíe sùo-ɛ táŋ kad̄ kad̄ ká sùo buru ká do ba fe hude na.

12 Be mini ze, zadka buru ka-káa Bay Kere Krisi na, hud̄ daa ped̄ ká tul buru, a baari laa lε, hurusuo káw báy kumnun Zezu ro ze daa ped̄ ká tul-ri.

13 Røbay, nzob mbiw baa ká bil mbede Nḡerew̄uru mii: «Mì ka-káa Bay Nḡerew̄uru, bay ji lε, m̄i daa law-i bo tul-e†.» Do faa mb̄iw munu nd̄aw, buru na, munu ká buru daa law

† 4:13 4.13 Simri 116.10.

buru bo tul Zezu na, buru ka-káá bay ká se tul-e.

¹⁴ Buru kó ndaw, Ngerevwuru ká tina Ngerembay Zezu saa luó huó hág ni kaw báy kumnun na, ká'a tina buru saa luó huó a hág buru kaw báy kumnun ziñ Zezu, hág náa dori pol Ngerevwuru na mbijw hoy.

¹⁵ I kó, feri riw bele ká tji tul buru na, ba fe kere ká bay tul-ri, bay haña law kere Ngerevwuru na ka yáa zad kpol kpol, a hág ruó nzobri dáake ni taambol, hág ni ka do ba fe riñ díka be.

Káw báy kumnun báy faa dáa law bo tul Ngerevwuru

¹⁶ Sáwke mini ze, buru hág law buru sáa ya. Ze naysuo buru tja dék dék hoy kara, Ngerevwuru hág pára nun suo buru ziñ húrusuo nam báy nam bánguó kpadara.

¹⁷ I kó, bawda kókó seke fe ká buru kó ká timbede key na a kál. A zadka buru ker se tul bawda riñ díka ká kal feri riw ká do bánguó ká Ngerevwuru a dáa do bay tul buru na lë, rii fe ká kókó seke feke ku na ba fe ya.

¹⁸ Tusueke lë, buru daa law buru bo tul fe ká nzob kó báy nun-e na ya, roo lë, fe ká nzob kó báy nun-e ya na, be ze buru daa law buru bo dí, bay ji lë, fe ká nzob kó báy nun-e na, waka ya hoy lë, a kali. A roo lë, fe ká nzob kó báy nun-e ya na do bánguó kpadara.

5

¹ Sùo ká buru káwke tusiri key na do munu ba hul pudí ka'a bíe. Ze a bíe na hoy kara, buru kó ndaw, Ngerevwuru a haña buru suo fie ká nulue.

Sùo fieke ku na ña hul ká nduo nzob ze mbuo ya, roo lε, ña Ngerewuру kí ze mbuo, a ña fe ká'a doko ñanguo.

² A timbede key na, ñuru re sùo ñuru ñay haña Ngerewuру ka mbi sùo ká do ñanguo ká ña hul káw ñuru ká nulue na, a daa nduo sùo ñuru munu ba gari fie.

³ Be munu røo, gari fie na nduo sùo ñuru lε, suo ñuru na a doko hoy hoy ya.

⁴ Ba tusue, sùo ñuru ká ñuru kawke tusiri key na, ñuru re ñay fe sekeli ká ñuru kó ká timbede key. Ñuru re ñay haña Ngerewuру ka naa tåw sùo ñuru key na ya, roo lε, ñuru hii ñay haña ni ka fere ñuru, a hñ ñuru sùo fie ká'a doko ñanguo. Be mini ze, sùo ñuru ká tusiri key ká do ba fe hude na, ká'a fere hñ sùo fie ká'a doko ñanguo na ro re mbay ká tul-e.

⁵ Nzob ká leke faa fe key na, ña Ngerewuру. Ka hñ ñuru Tem Law Pie be ñay kíeke mii, fe kereri riw bele ká'a waa ñay tul ñuru na, ñuru zinj.

⁶ Be ze, ñuru mgba law ñuru ñgo-ñgoŋ ñanguo. Ñuru kó ndaw, zadka ñuru do bil naysuo key lε, ñuru do dí dí báy zad káw ñuru ká do lakun Ngerembay.

⁷ Ze munu hoy kara, ñuru kaw báy faa law ñuru ká ñuru daa bo tul Ngerewuру bo, báy faa feri ká ñuru kó báy nun ñuru ya.

⁸ Ba tusue, ñuru na ñuru mgba law ñuru ñgo-ñgoŋ ñanguo. Tusueke lε, ká bil wára law ñuru na, ñuru hii ñay pón naysuo key ñay zól ñay v  a káw lakun Ngerembay.

⁹ Ze ñuru do bil naysuo ká tusiri key, mase

buru se na luo Ngereembay hoy kara, fe ká ndad bamba tasiri ká law buru mgba dí na, ba d'aa fe ká rii law-ε.

¹⁰ I kó, naari riw bele na, náa d'okori pol *Krisi bay haŋa ni ka kuŋ sal bay ka zúo tul naari bay haŋa nzob h̄a h̄a lε, ka ziŋ fe tunduo ká maa báy zad fe d'aa be, ká ba kere mase, ndaya báy nam ká'a d'oke bil naysuo ká tusiri key báy na.

Ped d'aa h̄a nzobi zuo ziŋ Ngerevwuru báy faa Krisi

¹¹ Buru na, fe ká ba h̄íe Ngereembay na, buru kó bayke ta-taŋ. Be mini ze, buru nzaa faa bay haŋa bayke ka mgba law nzobi. Ngerevwuru sùo-ε na tuu buru ta-taŋ. Mí ker mí kó lε, ká bil w̄ara law-rí na ĩ tuu mí ta-taŋ ndaw.

¹² Buru ti tiika s̄aw ndáka giri sùo buru k̄i sùo buru ká luo-rí ya. Roo lε, buru ha rí faa bay haŋa rí nda giri sùo-rí bay tul buru. Be ndaw r̄ɔɔ, ĩ ziŋ mbii bay ká bay ȳiŋra h̄a bari nzobi ká i d'aa riŋ d'ika bo tul fe ká k'ele hoy taŋ d'aa riŋ d'ika bo tul fe ká do bil law nziyya na.

¹³ Ze ba tusue (munu ká nzob h̄aneri baa mii,) buru ba k̄òk̄o lε, ba bay ká do sakra buru báy Ngerevwuru bo, bayke do nzaa-rí ya. A ze bo, kér bay buru na do báy zadə laa lε, ba fe kere ká do bay tul-rí.

¹⁴ I kó, law ini *Krisi na re mbay ká tul buru h̄a buru d'áake ped buru na báy faake, bay ji lε, buru kó ta-taŋ mii, be na ka hu bay tul nzobi riw bele. Be ze, h̄a nzobi riw bele huke ziŋ ni.

¹⁵ Krisi na hu bay tul nzobi riw bele bay haŋa bo, nzobi ká i kaw báy kumnum na, i d'aa feri

báy tul-ri mbää, roo le, i dää feri báy tul be ká'a hu ndaw rōo, a t̄ii saa luɔ huð a kaw báy kumnum báy tul-ri na.

¹⁶ Be ze, timbədə key na, buru kō nzobri faa mbjw munu kā nzobri kā tusiri key kō na mbää. Ze, pola lew buru kō na Krisi ba nzob naysuo høy kara, timbədə key buru kō ni munu mbää.

¹⁷ Be mini ze, nzob kā zuɔ ziŋ Krisi na, ka vi ba nzob fie. Tāw feri kā piedke lew na zekre kad, a h̄a fe fieri laa ro ze ví suo bol-e.

¹⁸ Fekeri riw bele ku na, ba fe dää Ngerewuру. Ka dää h̄a náa zuɔri ziŋ ni báy faa Krisi. Rōbay, ka h̄a ped haŋa nzobri zuɔ ziŋ ni na zuɔ nduo buru.

¹⁹ Tusueke le, báy faa be na, Ngerewuру h̄a nzobri riw bele zuɔ ziŋ ni, a ndäke buma ziŋ ri taŋ fōŋ fal fe dää kāaya bari. Be na k̄i ze, ka dää ped haŋa nzobri zuɔ ziŋ ni na zuɔ nduo buru h̄a buru ka-káake.

²⁰ Be mini ze, buru na buru dää ped munu ba nzob suo bol Krisi. Zadka buru kod r̄i báy riŋ Krisi mii, kód ŋguɔ høy, ĩ zúɔ ziŋ Ngerewuру na, r̄i fe kā Ngerewuру bo r̄i báy faa buru.

²¹ Krisi na dää feyä ndii kara ba mbjw ya. Roo le, Ngerewuру h̄a ni suo bol naari nzob fe dää yaari, báy haŋa bo, báy faa zúɔ ziŋ Krisi na, Ngerewuру ka ndäke buma ziŋ naari a h̄a náa viri ba nzobri kā i do báy zadə nzedəm kā nunes.

6

¹ Munu kā buru dää ped mbjw ziŋ Ngerewuру na, buru bo r̄i báy haŋa r̄i pōŋ law kere kā

Ngerewuру daa ziŋ ri na, ha ni ka do ba fe ká gor hoy ya.

² I kɔ, Ngerewuру baa mii:

Báy bil sew ká mì daa law kere ziŋ nzobri na,
mì laa rew bo;

A bil namri ká mì yaa nzobri na, mì so mù ndaw
pi*.

Yu-iri, i laa key: bil sew ká do key na, ba bil
sew ká Ngerewuру daa law kere ziŋ nzobri. A
bil nam ká do key na, ba bil nam ká Ngerewuру
yáake nzobri.

³ Buru na, ped Ngerewuру ká buru do dáake
na, buru hii bay dáa puu bo faa ha nzob mbjw
báake bay káaya se tul ped buru ná ya.

⁴ Pedri riw bele na, buru daa báy faake bay
haŋa nzobri kóke buru ba nzob ped Ngerewuру.
Ze buru kɔ seke feri bod bod, mase nzobri daa
nun buru tuɔ sie hoy kara, buru iki law buru
baŋguɔ kpadsara.

⁵ Nzobri ndaka buru ndaw, i fáa buru zuɔ hul
sal ndaw, i suru tigbáa ruɔ nzobri ha ri daa bay
ziŋ buru ndaw pi. Buru daa ped búru tāa ká di
pɔdɔ pɔdɔ ndaw, nam hoy kara mgba nún buru
ya ndaw, a búru kɔ seke fe kón ndaw pi.

⁶ Buru kiɛ sùo buru ba nzob ped Ngerewuру
báy law buru ká *taŋ kad kad ndaw, báy fe kókɔ
ndaw, báy iki law ndaw, báy law kere ndaw,
báy húrusuo Tem Law Pie ndaw, báy law ini taa
tusueke ndaw pi.

⁷ Buru baa sùo bay ha nzobri ndaw, buru daa
pedke na báy húrusuo Ngerewuру ndaw. Fe dáa

* **6:2 6.2 Ezay 49.8.**

ká dō báy zadə nzedəm na, be ze ba fe rem ká
buru mgba búru rúke ruy ndaw, búru yáake tul
buru ndaw pi.

⁸ Nzobri dāa mbay bo tul buru, a nzob hñerí
laa lε, i dāa sahoy ze bo nun buru. I baa bay
káaya se tul buru, a nzob hñerí laa lε, i baa bay
kere ze se tul buru. I kó buru ba nzob kúd bayri,
a roo lε, sùo bay kí ze buru baa.

⁹ I dāa rii fe ká i kó buru ba mbjw ya, a roo lε,
nzobri riw bele tuu buru tuu. I kó buru ba nzob
huderí, a roo lε, buru kaw báy kumnum báy. I
dāa fe seké ziŋ buru, a roo lε, i i buru ya ḥgúy.

¹⁰ I dāa buru kó síe, roo lε, buru dāa suoriya
baŋguɔ kpadara. I kó buru ba nzob kükuri, roo
lε, feziŋa ká se tul káa Bay Kere na báru leke
nzobri ḥgji bamba. Nzobri ker mii, buru ti báy
feziŋa mbjw ya, a roo lε, tusueke lε, buru dō báy
feri riw bele.

¹¹ Baari yú bururi ká Körte, buru baa bay ta-
tan kí ze ha rí. Buru mgbusa bil law buru riw
bele dō hoy ha rí.

¹² Buru lε, buru siŋ law buru ká tul-rí ya, roo
lε, baari ze i siŋ law-rí ká tul buru.

¹³ Be ni key na, i hñ m̄ baa bay ziŋ rí munu
ba vu-iri ro: kóf ḥguɔ, i pón bil law-rí ka dō hoy
hñ buru faa mbjw munu ká buru hoy kara, buru
dāa ziŋ rí na!

*I zúc ziŋ nzobri ká i tuŋ Ngerewuру ḥgereŋ
na ya*

¹⁴ Baari na, nzobri ká i kó Ngerewuру ya na, i
zúc ziŋ ri ká tul fe dāa yáa bari na ya. I kó, fe ká
dō báy zadə nzedəm na wáa, a dāa mina a zuɔ

zinj fe kąaya le? Wąa, zad taŋa na a zúč zinj suŋ
tilo ndąw le?

¹⁵ Wąa, *Krisi a zúč zinj ḥgeretemndaya ndąw
le woo? Wąa, nzob mbika law báy nzob ká mbi
law-e ya na i máa bay zúč zinj kí le?

¹⁶ Wąa, *hul kąni Ngerewuру a dää mina a hii
bay zinj wūruri le? I kɔ, naari na náa bári hul
kani Ngerewuру Nzob Káw Báy Kumnum, munu
ká be kí ka baa dō bil mbede be mii:

Mi dää puo zinj nzob biri, a mí se sakra bari.

Mi bá Ngerewuру bari, a bari laa le, i bá nzob
biri[†].

¹⁷ Sąwke mini ze, ī naa sùo-rí ká sakra nzobri ká
i yąa bay bi ya na,

bo ī mgbaŋra fe dää bari ya.

Fe ká ba kąaya na ī záa ya.

Be ndąw rɔɔ, mi yąaŋa rí báy kere báy[‡].

¹⁸ Mi bá baa baari,
a baari laa le, ī bá vu-i máykeri báy
wārakeri.

Bi Ngerembay Nzob Hūrusuo Luye ze mi baa bay
ku§.

7

¹ Baari yu-iri ká mi kɔ rí ba nzob nun-i na, bay
nuri riw bele ká Ngerewuру waa na do bay tul
naari. Munu zu le, náa wāari bil law naari hą ni
ka tāŋ kad kad, bo hą em ndii kara ka zaa sùo
naari ya ndąw, tem sùo naari ya ndąw pi. Náa

[†] **6:16 6.16** Soro ped dää Leviri 26.11-12; Ezekiyel 37.27. [‡] **6:17**

6.17 Ezay 52.11; Ezekiyel 20.34, 41. [§] **6:18 6.18** 2 Samiyel 7.14;
Zeremi 31.9.

mgbári sùo naari ηgo-ηgoŋ, a bo náa séri simsed ká báy faake, a náa káwkeri bil hịe Ngerewuru.

Pol daa suoriya

² Baarì na, ĩ pónj bil law-rí ka do hoy hą buru! Buru na, buru daa kąaya ziŋ nzob mb̄jw ya ndaw, buru hą nzob mb̄jw rąw faa be ya ndaw, a búru daa fe dáa riiba ya ndaw pi.

³ Bay key na, m̄i baa bay dāake bay bo tul-rí ya. Tusuεke le, munu ká m̄i baa ha rí pola na, buru kō rí ba nzob nun buru ba tusue. Ze ba na hud, mase káw báy kumnun hoy kara, fe ká'a wál sakra naari na tiya.

⁴ Bi na, m̄i daa law-i te tul-rí nzokđo, a mí ndáke giri sùo-i bamba tasiri bay tul-rí. Ká bil kókɔ seke fe bururi riw bele na, m̄i mgba law-i ηgo-ηgoŋ, a suoriya kara mbaa bil law-i gbay gbay ndaw pi.

⁵ Ba tusue, zadka buru t̄ji kudu zad ká Maseduwān na, buru ziŋ faa ká bay mgbaka t̄aram sùo buru ndji ya. Kókɔ seke feri bođ bođ ziŋ buru ká dsí: nzobi ruu ziŋ buru ndaw, rɔɔ buru hoy kara, hịe do bil law buru ndaw pi.

⁶ A roo le, Ngerewuru ká ba Nzob Huo Law Nzob na, ka huo law buru báy vika Tite ká ȳii a ví ziŋ buru.

⁷ Ba vika be ku hoy ya, roo le, bay law-ε ká ĩ huo ká'a ví lo soroke hą buru laa. Ka baa mii, kɔn kókɔ m̄i ba k̄i na daa rí lok lok ndaw, ĩ daa síe bamba bay tul kąaya baarí ndaw, rɔɔ ĩ mbi sùo-rí ba nzob fal ηgaŋ bi bay ȳaŋa tul-i ndaw pi. S̄awke mini ze, timbede key na m̄i d̄oke bil suoriya mba taa pola ku rɔbay.

8 I kɔ, ze mbede ká mǐ daa pola ha r̄i na, daa ha r̄i dáake sie hoy kara, timbede key na, mǐ ker bayke mbää. Titire ká mǐ laa mii, mbedeke daa ha r̄i daa sie na, yōklō kér bay bi bamba,

9 roo lε, timbede key na mǐ daa suoriya. Sie ká i daa bay tul mbede bi na ku ze h̄a mǐ dáake suoriya na, munu ya, roo lε, bay sie ká i daa na, daa ha r̄i suo kér bay baari a i súoke nduo ped baari. Be ze, ba fe suoriya bi. Ba dáa sie ká Ngerewuру hii bayke a kie mii, báy faa mbede ká buru pieke ha r̄i na, buru daa fe sekə ndji kara zinj r̄i ya.

10 I kɔ, dáa sie ká Ngerewuру mbi a dáake ped na, daa h̄a nzob súoke kér bay be a zinjke pam, bo ba fe ká ti mbika kér bay h̄a nzob ya. Roo lε, dáa sie munu ká nzob tukeleri key daa na, mboŋ huď mboŋ.

11 Dáa sie ká Ngerewuру mbi a dáake ped na, i kɔ lereke na i kɔ mbää: mina ze timbede key i mbi sùo-r̄i bay léke faa bay key bay haŋa bay ka naa ka tul-r̄i lε! Mina ze i tuŋ fe káyaya na ñgeren lε! Mina ze i daa hije bay tul lere fe káyake na lε! Mina ze i daa kón kókɔ mǐ ba kí na lε! Mina ze i mbi sùo-r̄i bay dáa law hiiya Ngerewuру na lε! Mina ze i uru kod hoy i daa bay bo tul nzob fe dáa káyaya na lε! Báy faa fe niri riw bele ká i daa na kie mii, i daa sùo-r̄i nduo bil fe káyake na ku mbää.

12 Be ze, zadka mǐ daa mbede ha r̄i na, mǐ daa bay tul nzob tud bay na ku ya ndaw, bay tul nzob ká i tud nun-e báy bay na ku ya ndaw, roo lε, mǐ daa bay haŋa r̄i kɔ sùo-r̄i súo-r̄i ká

pol Ngerewuru mii, mina ze i mbi sùo-ri i do fal
buru le!

¹³ Be ze, báy faa fe dáa kere baari na, i húoke
law buru bamba tasiri.

Ba law buru ká i daa hág ni huo hoy ya, roo
le, zadka buru kó Tite ká dō bil suoriya bay tul
law-e ká i huo na, sùo buru kara yíi a rii buru
bamba tasiri röbay.

¹⁴ Be mini ze, písi ká mǐ písi ri ká nun Tite
pola na, baari hoy kara i daa sahoy bo nun-i ya.
A munu ká buru baa sùo bay ha ri banguč na,
law kere ká i daa ziñ Tite na kie mii, mǐ písi ri
báy faake!

¹⁵ Zadka Tite na ker se tul mgbaka ká i mgba ni
ba sùo-ri báy híe ndaw, sùo tókó ndaw, róo báy
vu mbom ká i daa bo tul-e na, ka yíi a hii bay
baari bamba röbay.

¹⁶ Bi na, suoriya mbaa bil law-i bay law-i ká mǐ
daa bo tul-ri ká tul feri riw bele na.

8

Bay ká se tul fe haja ini

¹ Yu-iri, buru hii bay haja ri kó law kere
ká Ngerewuru daa ziñ nzob mbika lawri ká i
mbú tul kí báy zadri bod bod ká kudu zad ká
Maseduwán na.

² Fe líe lawri bod bod tii tul-ri ha ri do bil kóko
seké fe, roo le, suoriya bari kal tul zad. Ze i ba
kuku nzob hoy kara, i mgba ini i kíeke law-ri ká
dó puluk.

³ Mí baa ha ri, i uru báy law hiiya bari kí i hág
fe maa báy zad fe ká do nduo-ri, a i yíi i hág kal

tul hūrusuo-ri rōbay. Bi sùo-i na, mī ba nzob bay nasike.

⁴ I kod̄ buru njii bamba tasiri bay haṇa buru ha ri faa bo, ha ri mbū fe na ndāw, bay pieke hā nzob mbika lawri kā Žuruzalem na.

⁵ Bari na, i dāa feke ī kālke zadē kā buru ker na pavbad, bay ji le, i mbi sùo-ri pola hā Ngerembay, fale rōc, i mbi sùo-ri hā buru báy faa law hiiya Ngerewūru báy.

⁶ Be mini ze, buru kod̄ Tite bay haṇa ni ka se luo-ři, a mbū fe kā'a tii pedke pola na a órōke bie ped law kere na.

⁷ Baarì na, ī dāa feri n̄gj-ŋjii báy kere. I n̄goŋ kā bil mbika law ndāw, ī dō báy mbii bay ndāw, fe kókō ndāw, ndúo kiyaw kiyaw kā bil ped̄ Ngerewūru ndāw, rōc law ini kā ī dōke bay tul buru ndāw pi. Ze munu hoy kara, buru hii bay haṇa rī kie sùo-ři ba nzob law kereri kā puluk na ndāw.

⁸ Ba nzaa-i ze mī mbi ha rī ya, roo le, mī lo soro fe dāa kere nzob hāwri ze ha rī, bay haṇa baarì kara ī kieke tusue law ini kā dō bil law-ři na.

⁹ Baarì na, ī kō law kere Ngerembay naari Zezu *Krisi na kō: be kā'a kaw bil ndadī bacak na, ka dāa sùo-e ba nzob kuku bay tul-ři, bay haṇa bo báy faa kuku be na ī zin̄ke fe kereri.

¹⁰ Timbeđe key na, mī haṇa rī kér bay bi: ped fe mbū kā ī tii sawke kie ro na, dō ndadī bamba bay haṇa rī séke nun-ři ba pola, bay ji le, baarì na ī ba titire nzobi kā ī dāa pedke, a ī ba titire nzobi kā i mbi sùo-ri báy zadē ī dāake.

¹¹ Munu zu le, ī dāa ped fe mbū key na ba pola a ī órōke bie. I mbi sùo-ři báy zadē munu kā ī

mbi nzaa-r̄i ká d̄i i d̄áake ped báy fe ká do nduo-r̄i h̄a ni ka wuo nzaa s̄ur̄e báy kere.

¹² I k̄o, zadka nzob uru báy law hiiya be, r̄o a mbi fe h̄a Nḡerew̄uru le, Nḡerew̄uru ȳaa feke na báy kere, a kóke fe ká nzobke d̄óke na bo, ka s̄od ni bay tul fe ká ti nduo-ε ya na ya.

¹³ Ba fe ká i ti f̄āa fe baar̄i i h̄a nzob kükuri, a i p̄oŋ s̄uo-r̄i kaw ba s̄ie ya, roo le, buru baa munu bay haŋa nzob mbika lawri s̄o k̄i ba lie ba lew, a bo h̄a law-ri ka maa k̄i.

¹⁴ Timbeđe key na, i kaw bil ndadfi a i maa bay sók̄o nzobri ká i se s̄ie fe. Be ndaw r̄o, nam ká fe ti nduo-r̄i ya, r̄o bari ze i kaw bil ndadfi le, i máa bay sók̄o r̄i báy. Be munu r̄o, law-r̄i a máa k̄i báy,

¹⁵ munu ká i d̄aa do bil mbede Nḡerew̄uru mii: Sakra nzobri ká i v̄aa f̄āa fe s̄um na,

nzobri ká i f̄āa ḷḡii bambā na, fe s̄umke kal tul-ri ya,

a bari ká i f̄āa ḷḡii ya na, fe s̄umke na puo ri ya*.

Tite mbi s̄uo-ε bay sók̄o ped fe mbú ká Körte

¹⁶ Taambol h̄a Nḡerew̄uru ká d̄aa h̄a kér bay ndúč kiyaw kiyaw do bil law Tite bay tul-r̄i, munu ká buru ndaw.

¹⁷ Zadka buru v̄bi ni bay haŋa ni se luo-r̄i na, ka ȳaa bayke. Ba be nu ku hoy ya, roo le, ka uru báy law hiiya be k̄i a mbi nzi-ε bay séke luo-r̄i.

¹⁸ Buru pie ȳu buru mbiw h̄a ni se zin ni ndaw. Ȳu buruke ku na nzob mbika lawri ká i mbu tul

* **8:15 8.15** T̄ji kelē 16.18.

kj báy zadri bod bod riw bele na, i pisi ni bay tul ped ká'a daa.

¹⁹ Röbay, nzob mbika lawri na, i naa ni bay haña ni su buru báy faa varu buru na, bay órōke ped law kere ká puluk na hą ni ka ba fe rij dika Ngereembay ndaw, bay kíeke nzobri ká Zuruzalem law hiiya buru ká bay sókoke nzob hawri ndaw pi.

²⁰ Buru daa munu bay haña nzob mbjw kara, ka baa bay kaya se tul buru bay tul bawda lari ká i mbu i poŋ zuo nduo buru na ya.

²¹ Buru nzaa faa ká bay dáa pedke báy zadé ká nun Ngereembay ndaw, ká nun nzobri hoy kara ndaw pi.

²² Buru pie nzob kj mbjw ká ba yu buru na röbay hą ni se zin bari ká sidí ku ndaw. Ba nzob ká buru bekle ni faa bal ɳgi-ɳgii ká bil pedri bod bod, le, ka nduo ká di kiyaw kiyaw baŋguo. Timbede kara ka nduo kal taa pola ku röbay bay tul law-e ká'a daa bo tul-ri bamba tasiri na.

²³ A bay ká se tul Tite laa le, ka ba baw sed fi a daa ped zin mĩ bay tul-ri. A yu buru hawri ká i su ni na ku laa le, i ba led nzaaped nzob mbika lawri ká i mbu tul kj báy zadri bod bod ká ped dáa bari daa rij dika bo tul *Krisi.

²⁴ Munu zu le, zadka i tji tul-ri le, i kie ri mii, i ko ri ba nzob nun-ri ba tusue, bay haña bo nzob mbika lawri ká i mbu tul kj bod bod ká luo-ri na, i ko ta-tan̄ ndaw mii, ndaka giri buru ká bay tul-ri na ka do ba bay baylu ya.

Fe mbú ká bay tul nzob kükuri ká Zuruzalem

¹ A bay ká se tul lari ká bay sókoke nzob mbika lawri ká kudu zad ká Zude na, ba fe ká mĩ ti dääa mbede kí ha rí mbää.

² Tusueke le, mĩ kó law hiiya baarí ndaw, a mí nda giri sùo-i bay tul-rí ká luo nzobi ká kudu zad ká Maseduwän ndaw mii: «Ba kíe hoy nzob mbika lawri ká kudu zad ká Akayi na, i mbú lari a í do di ya bay sókoke yú bari ká kudu zad ká Zude.» Sùo-rí ká nduo kiyaw kiyaw ká tul fe haña ini ku na, daa wàra bo bil law ruo nzobi ká sakra bari ku na bamba tasiri.

³ Be ze, mĩ pieke yú-iri se luo-rí, a mí hii bay haña rí mgba saw larike na, ka do do munu ká mĩ baa hág nzobi ká kudu zad ká Maseduwän pola na, bay haña ndáka giri bi ká bay tul-rí na ka ba bay baylu ya.

⁴ A ze bo, munu ya roo, zadka nzob mbika lawri ká kudu zad ká Maseduwän na i se ziñ mĩ ká luo-rí, roo i vaa ziñ fe mbú na maa kí ya kób le, a bá sahoy buru bamba tasiri, a taa baarí le, ba fe báa bayke mbää ro!

⁵ Be ze, mĩ ker mí baa mii, do ndad bamba bay haña mĩ pie yú-iri na se luo-rí pola, bay haña ri leke faa fe mbú na, munu ká í waa bayke. Mĩ hii bay haña rí mgba saw fe mbú na död ndaw roo mi se báy, a bo hág ni ka do ta-taŋ ba fe haña ini ká uru saa bil wàra lawri kí bo, nzob ka söd rí söd ká di ya.

⁶ I kér í kó! Nzob ká ru fe ndii le, a zíñ parake ndii; a nzob ká ru fe ñgi-ñgii laa le, a zíñ ñgi-ñgii laa.

⁷ Munu zu lε, ndad bay haŋa nzob hą̄a hą̄a lε, ka hą̄ munu ká law-ε hii. Ka'a haŋa báy kér bay ya ndą̄w, nzob ti sőd ni sőd ya ndą̄w, bay jii lε, Ngerewuřu hii nzob ká mbi fe a hą̄ báy suoriya.

⁸ I kɔ̄, Ngerewuřu na do báy hūrusuo ká bay haŋa r̄i fe kereri bōd bōd bēdēk bēdēk bay haŋa bo, ī do báy feri riw bele ká ī se sieke baŋguo na ndą̄w, r̄oč bie feri ká wuruk wuruk ká bay mbika bay dāake ped kereri riw bele na ndą̄w,

⁹ munu ká mbede Ngerewuřu baa mii:
Nzob ká law-ε taŋ puluk na,
ka hą̄ fe püy püy hą̄ nzob kükuri.

Law kere be na do baŋguo kpadsara*.

¹⁰ Tusueke lε, Ngerewuřu ká ba nzob haŋa miiri hą̄ nzob pay, r̄oč fe süm ká bay haŋa ni ka hólké sùo-ε ndą̄w na, a haŋa r̄i mjiri feri riw bele ká ī se sieke na, r̄oč a dāa hą̄ fe payke ḷgoj ba pola pola bay haŋa bo báy faa fe haŋa law kere baari ká puluk na, lereke ka do dī ukpak ukpak.

¹¹ I doko báy feri bēdēk bēdēk riw bele bay haŋa bo, báy faa fe haŋa baari na ī kíeke law kere baari ká puluk na hą̄ nzobri kɔ̄, a hą̄ ruč nzobri ká ī ziŋ fe báy faa buru na, ī dāake taambol hą̄ Ngerewuřu.

¹² I kɔ̄, ped fe mbú ká ī dāa na, ba fe ká bay sókoke nzob mbika lawri ká ī kaw bil síe ká Zuruzalem hoy ya, roo le, ka'a dāa hą̄ nzobri ḷgii bamba dāake taambol hą̄ Ngerewuřu.

¹³ Báy faa ped fe mbú baari na, ī kíeke tusue mbika sùo-r̄i, hą̄ bari nzob mbika lawri na ī pisi Ngerewuřu bay tul vu mbom ká ī dāa bo tul Bay

* 9:9 9.9 Simri 112.9.

Kere *Krisi, a í písi r̄i bay tul law-r̄i ká do puluk ha r̄i l̄ekeke feziña baari ha ri, báy nzob h̄awri riw bele.

¹⁴ R̄obay, i kókɔ r̄i ba nzob nun-ri, a í daa nzaa bay kere bamba bay tul-r̄i, bay tul bawda law kere ká Ngerewuру daa zinj r̄i.

¹⁵ Taambol h̄a Ngerewuру bay tul bawda fe hanja ini be ká mba kijña fal-ε!

10

Nzobri ká i dī sùo-ri ba nzob ndáy nzaapedri

¹ Nzob h̄aneri baa mii, zadka m̄i do sakra baari na, m̄i se yududu, a zadka m̄i do zad k̄i r̄o mí pie báy mbede ha r̄i ro le, m̄i baa bay ḥgoŋ bamba ká dī báy. Roo le, ba bi Pol k̄i sùo-i ze m̄i kod r̄i báy riŋ Zezu *Krisi be ká'a se yududu na,

² i daa í súru tigb̄a-i bay hanja mi ȳiw r̄i báy nam ká m̄i séke luo-r̄i bay kókɔ r̄i na ya. Nzob h̄aneri daa bay ḡor h̄oy bo tul-i mii, bi na m̄i daa ped Ngerembay faa mb̄iw munu ká nzobri ká tusiri key.

³ Tusueke le, buru ba nzobri ká tusiri key, roo le, buru ru-ruy munu ká nzobri ká tusiri key ya.

⁴ Fe remri ká buru rúke ruy na, uru saa tusiri key ya, roo le, uru saa luo Ngerewuру. Ba fe remri ká h̄urusuo-ri maa bay b̄ieke h̄urusuo nzob tul ḥgani Ngerewuру. Buru daa nzaa kúd bay baylu nzobri na gb̄u,

⁵ buru b̄ie h̄urusuo feri riw bele ká i nda giri sùo-ri í h̄iyenke faa tuuka Ngerewuру ndaw, r̄o buru baa bayri ká suo kér bay nzobri ha ri daa vu mbom bo tul Krisi ndaw pi.

6 Zadka dáa vu mbom baari na do báy zadé nzedém le, buru do di ya bay dáa bay bo tul wád bol kusolri riw bele.

7 Baari na i kó fal feri ká kele hoy! Zadka nzob ker ká bil law-e a kj mii, beri ba taa Krisi le, ka kó báy kere ndaw ró! Buru na buru ba taa Krisi ndaw.

8 Ze mì nda na giri sùo-i maa fe ndji bay tul húrusuo ká Ngérèmbay hñ mì na kara sahoyke se mì ya, bay ji le, húrusuoke ku na do bay haña rí ñgónke ká bil mbika law ba pola pola bo, bay bieke rí bie ya.

9 Mì hii bay haña rí kó mì ba nzob dáa mbede bay dáake hije bo bil law-rí ya.

10 Ba tusue kj, nzob haneri tjiri mì i baa mii: «Pol na, zadka'a daa mbede a pieke hñ buru le, ka baa bay ñgónke ñgónke ze do di hñ buru, a ze bo, zadka'a ví do sakra buru le, ka ba fe ya ndaw, a bay báa be kara huo deñ deñ ndaw pi.»

11 Nzob ká baa bay munu ku na, ka kó báy kere ndaw ró! Feri ká mì baa bayke do bil mbede ha rí ku na, zadka mì se luo-rí le, mì dáa feke báy zadé munu ká mì báake ku na!

12 Ba tusue, bari nzob haneri ká i di sùo-ri ba nzob luyeri na, buru ti úru bay dáa kpere ziñ ri ya ndaw, buru ti mgbaka sùo buru bay líeke taa bari ya ndaw pi. Bari sùo-ri kj hoy ze, i kó sùo-ri ba nzob luye, a i mgba sùo-ri i líeke sùo-ri súo-ri kj hoy. Bari na, i ba kòkó nzob!

13 Buru le, buru ti ndáka giri sùo buru hñ ni kal tul húrusuo buru munu ká nzob haneri ya. Buru nda giri sùo buru kj hoy ká bil ped ká Ngérèwúru

daa zuɔ nduo buru. Be ze, ha᷑ buru séke kpұru tii luo-ři.

¹⁴ A ze sed ká buru se luo-ři na ku kara, ba wad faa tabelem zađ ped buru na ya, bay ji le, buru k̄j ze buru ba titire nzobri ká buru se luo-ři búru ka-káa Bay Kere ká se tul Krisi na ha r̄i.

¹⁵ Munu zu le, buru nda giri sùo buru se tul pedri ká nzob kiri daa na ya. Roo le, buru d̄aa law buru te nzokdo búru hii bay haŋa mbika law baar̄i na, ka ŋgoŋ ba pola pola ndaw, ped ká buru d̄aa ká sakra baar̄i na ka se ba pola pola ndaw, a búru wadske tul faa tabelem ká Ngerewūru tuu ha᷑ buru na ya.

¹⁶ Be ndaw r̄o, buru zinj faa ká bay vää ka-káa Bay Kere ha᷑ nzobri ká i kaw tusiriri ká do d̄i d̄i zinj r̄i na, taŋ ndáka giri sùo buru ká tul ped ká nzob kiri d̄aa ká zad ped bari na ya.

¹⁷ I d̄aa do bil mbede Ngerewūru mii:
«Nzob ká hii bay ndáka giri sùo-e le,

ka nda giri bay tul fe ká Ngerembay d̄aa*».

¹⁸ Tusueke le, nzob ká Ngerewūru k̄o ni ba nzob kere na, ba be ká d̄i sùo-e ba nzob luye ya, roo le, ba be ká Ngerembay baa nasi bay be báy kere.

11

Pol ba tusue nzob ndáy nzaaped Krisi

¹ M̄i vbi r̄i bay haŋa r̄i iki law-r̄i í laa bay mbúo bi ká m̄i báa ndji key. Kód ŋguo, í iki law-r̄i ká tul-i í laa.

* **10:17 10.17** Zeremi 9.23; 1 Ko 1.31.

² Baarì na, mǐ kɔ rǐ ba nzob nun-i, mí d̄aa sere bamba tasiri bay tul-rǐ; ba d̄aa sere ká uru saa luo Ngerewūru, bay ji lε, mǐ hii bay haña rǐ do báy zadē nzedēm bay tul *Krisi, munu ba máy tikdī ká kɔrɔ suò-ε, a do báy zadē nzedēm bay tul nzob mbana be kí huo-ε.

³ A roo lε, mǐ d̄aa h̄iε bay nzob h̄aneri ká i ví búmra kér bay baarì, h̄a law-rǐ ká *taŋ kad kad ká ī d̄aa bo tul Krisi ba tusue na, ī pón faa mbj̄w munu ká *Ev pōŋke suò-ε h̄a soy ula ni h̄a ni r̄aw faa Ngerewūru na*.

⁴ Mǐ d̄aa h̄iε, bay ji lε, baarì na, zadka nzob h̄anε ví kie rǐ bay ká se tul Zezu ká do bod báy h̄ay ká buru kie rǐ na lε, ī ȳa bayke munu mgbum h̄oy! Robay, zadka nzob h̄anε ví baa bay ká se tul tem ká do bod báy Tem Ngerewūru, mase nzobke ví ka-káa bay kí ká do bod báy káa Bay Kere ká buru kaa ha rǐ na lε, ī ȳa bayke munu mgbum h̄oy ndāw!

⁵ Fe ká mǐ ḷḡaa mí kɔ laa lε, bari nzobri ká i d̄i suò-ri ba nzob ndáy nzaapedf luyeri ku na, fe mbj̄w ká i kɔ mba mǐ mba na tiya.

⁶ Ze mǐ ba na nzob nzaa ráa bay ya h̄oy kara, fe ká mǐ baa bayke na, mǐ kɔ sawke kɔ! Ba fe ká buru kie rǐ ta-taŋ faa bal ḷgi-ŋgii báy zadri riw bele.

⁷ Zadka mǐ do ka-káa Bay Kere Ngerewūru ha rǐ na, mǐ d̄aa pedke na h̄oy h̄oy taŋ ȳaŋa fe saa nduo-rǐ. Mǐ d̄aa munu mí d̄iŋke tul-i bay haña rǐ víke ba nzob taa Ngerewūru. A w̄a, fe ká mǐ d̄aa ku na ba fe d̄áa k̄aya zu lε woo?

* **11:3 11.3** Tiika saw fe 3.1-13.

⁸ Ped ká mĩ daa na, nzob mbika lawri ká puo kiri ze i púo mĩ fe tunduoke hą mĩ dákke ped hoy bay tul-ri. Mĩ daa ha ri vi ba nzob kükuri bay haña mĩ so ri.

⁹ Zadka mĩ do luo-ri na mĩ se sие feri, roo le, mĩ ba soba nzob mbjw ya, bay ji le, yu fururi ká i uru ká kuđu zad ká Maseduwān i vi na, i vi báy feri ká mĩ se sieke. Ká bil feri riw bele na, mĩ mgba sùo-i ngo-ngoŋ bay doko ba soba baari ya. Ze mĩ dákka munu ba pola rɔbay.

¹⁰ Báy faa tusue bay Krisi ká do bil law-i na, mĩ baa ta-tan mii: nzob mbjw ti haa mĩ faa ndáka giri sùo-i bay tul ped káa Bay Kere ká mĩ daa hoy hoy ká kuđu zad ká Akayi riw bele na ya.

¹¹ Waa, bay jike ze mĩ báake munu le? Mase, bay báa mii, mĩ hii bay baari ya na le? Ngerewuру le ko ta-tan, mĩ ko ri ba nzob nun-i.

¹² Fe ká mĩ daa na, mĩ dákka munu ba pola rɔbay, bay haña bari ká i baa mii, ped dákka búru kiri maa kí ku na, i ti zíŋ mbii bay ndii ká bay ndáke giri sùo-ri ya.

¹³ Bari nzobkeri ku na, i ba nzob ndáy nzaaped taa tusuekeri ya, í ula nzobri í fere sùo-ri ba nzob ndáy nzaaped Krisi.

¹⁴ Fe dákka bari ku na tuku nzob mbjw ya, bay ji le, *Satan sùo-ε hoy kara fere sùo-ε ba led nzaaped ká nulue ba zad tanja.

¹⁵ Be mini ze, nzob ped ngeretemndayari ká i fere sùo-ri ba tusue nzob ped Ngerewuру na kara, tuku nzob mbjw mbää ndaw. ɔrōke le, i zíŋ fe ká'a máa báy zad fe dákka bari na báy.

Pol kɔ seke feri bod bod bay tul Krisi

¹⁶ Mī kāy mī baa na rōbay: ndad̄ bay haña nzob̄ mbijw kara ka kō mī ba kōkō nzob̄ ya. Mase zadka ī kō mī ba kōkō nzob̄ laa lē, ī mgba mī ba sùo-r̄i bay haña bo, bi høy kara, mi nda giri sùo-i ndii ndāw.

¹⁷ Ba tusue, bay ká mī báa timbede key na, ba bay ká rii law Ngereembay ya, roo lē, ká bil fe niri ká mī nda giri sùo-i ká dī key na, mī baa bay munu rii fe ká mī ba kōkō nzob̄.

¹⁸ Munu ká nzobi ḥgji bamba nda giri sùo-ri bay tul feri ká ba taa tusiri key na, bi kara mī ndáka giri sùo-i ndāw.

¹⁹ Baari ká ī dī sùo-r̄i ba nzob̄ nun nzemri na, ī iki law-r̄i ká tul kōkō nzobi mgbum lē woo!

²⁰ Bari ká i dara r̄i ba koy, mase i su r̄i báy sere, mase i bukru r̄i, mase i kō r̄i nzekru a í nda hala nun-r̄i høy kara, be nu ku ndāw rōo, ī iki law-r̄i ká dī báy!

²¹ Buru na lē, feri key na húrusuo buru maa bay dái munu ya. Sahoy báake se mī bamba!

A lē, fe ká nzobi nda giri sùo-ri ká dī ku na, bi høy kara mī maa bay ndáka giri sùo-i ká dī munu ndāw. Be ni key na, mī baa rii fe ká mī t̄jì kōkō nzob̄ laa ro!

²² Wāa, i ba *Eborori lē? Bi kara mī ba Eboror ndāw. Wāa, i ba led̄ Izarayelri lē? Bi kara mī ba led̄ *Izarayel ndāw. Wāa, i ba vu bulu *Abaraham lē? Bi kara mī ba vu bulu Abaraham ndāw.

²³ Wāa, i ba nzob̄ ped̄ *Krisi lē? (Nda-ndad̄! Timbede key na, mī báa bay rii nzob̄ ká tul-e fe-fere k̄j ro!) Bi na, mī mba ri pavbad̄ rōbay. Mī

daa ped mba ri a mí t̄a ká dí p̄od̄o p̄od̄o, nzobri mgba m̄i bo hul sal kal ri nd̄aw, i ndaka m̄i faa bal ḥgii bamba kal ri nd̄aw, r̄o m̄i do bil hud faa bal ḥgi-ḥgii nd̄aw pi.

²⁴ S̄aw biri ká i ba Zibri na, i mgba m̄i faa bal ba ndebe, a í ndaka m̄i nduo s̄in̄ say p̄are t̄on̄ mb̄jw mb̄jw faa bal ba ndebe.

²⁵ D̄om̄ayri ká R̄om i z̄od̄ m̄i báy habla faa bal ba say, nzobri vbuku m̄i báy tisaw faa bal ba mb̄jw bay ika m̄i, hul tumbii riŋ̄ m̄i faa bal ba say nd̄aw, r̄o, mí naa bil maambii nam mb̄jw sun̄ mb̄jw nd̄aw pi.

²⁶ Báy faa varu biri ká m̄i se baŋguo na, m̄i t̄i ká bil hud ká bil mbiiri ká ȳa zad̄ nd̄aw, m̄i t̄i saa nduo d̄embirimri nd̄aw, saa nduo s̄aw biri ká i ba Zibri nd̄aw, ká nduo nzobri ká i ba Zib ya nd̄aw pi. M̄i k̄o seke fe ká bil ḥgerepuori nd̄aw, ká bil law korr̄i nd̄aw, ká bil maambiiri nd̄aw, r̄o, mí t̄i saa nduo nzobri ká i dí s̄uo-ri ba ȳiri nd̄aw pi.

²⁷ M̄i daa s̄uo-i taa tom mí daa pedri ká ḥgoŋ̄ bamba tasiri, a mí t̄a ká dí p̄od̄o p̄od̄o, faa bal ḥgi-ḥgii nam mgba nun-i ya nd̄aw, k̄on̄ báy k̄on̄ mbii kara í m̄i nd̄aw, faa bal ḥgi-ḥgii fe s̄um maa law-i ya nd̄aw, a mí k̄o seke fe ted̄, r̄o gari kara puo m̄i nd̄aw pi.

²⁸ Bie feri ká t̄on̄ na mba k̄iŋ̄a høy ro! Roo l̄e, fe ká law-i mgba dí h̄a m̄i na-nam ya nam báy nam na, bay tul nzob mbika lawri riw bele ká m̄i re s̄uo-i bay tul-ri.

²⁹ Zadka h̄urusuo nzob ȳii fal l̄e, bi høy kara m̄i do r̄ii fe ká h̄urusuo-i ȳii fal nd̄aw, a zadka

nzob lie bo bil feyaa lε, law-i nzε mgbuk mgbuk bay tul-e.

³⁰ Ze bo, ba fe ká bay ndáka giri sùo-i lε, mě ndáka giri sùo-i bay tul hýrusuo-i ká tiya na.

³¹ Ngerewuру ká ba Băa Ngerembay Zezu na, ka kō ndaw, mě kud bay ya. Ndad bay pisi ni banjuo kpadsara!

³² Zadka mě dō Damas kōb báy na, nzob réke tul puo ká daa ped hą Mbay Aretas na, hą nzob yumri kɔrɔ faari bay mgbaka mě.

³³ Roo lε, yu-iri ká ngerepuoke na dáa mě kaw bil budu, rɔɔ i hą mě tii báy nun kòkɔ dudu, a i dírake mě báy sal bo fal-ε[†]. Be mini ze, mě t̄ike saa nduo-ri ha ri mgba mě ya ngüy.

12

Ngerewuру hą Pol kɔ feri ká nulue

¹ Bi na, ze ndáka giri nadaf na ya hoy kara, dō nun haŋa mě nda giri sùo-i. Timbede key na mě loko soro feri ká Ngerembay hą mě kō báy lom, rɔɔ báy feri ká dō zad muni ká'a mgbudsna nun-i ká di hą mě kō na, bo ha ri laa.

² Maa mbiimbam duɔ fale ninj ro, mě kō nzob mbiw munu ká se fal Zezu *Krisi ká Ngerewuру mbi ni hą ni se nulue lew. Ka mbi ni báy kumnun, mase báy lom kara mě kō mbää; Ngerewuру huo-ε hoy ze kō.

³ Ba tusue, mě kō lε, nzobke ku na Ngerewuру mbi ni hą ni se zad kaw ndadi ká luo-ε. Roo lε,

† 11:33 11.33 Ped 9.24-25.

ka hą ni se báy lom, mase báy kumnun kara mě
kō ya; Ngerewūru huo-e høy ze kō.

⁴ Ká zadē ku na, Ngerewūru hą nzoþke laa
bayri ká nzob maa bay ndáy ya, nzob mbjw kara
dō báy faa ká bay báa bayke ya ndaw.

⁵ Nzobke ku na, mě ndáka giri sùo-i bay tul-e,
a bay bi høy le, mě ti ndáka giri sùo-i ya, mase
munu ya le, mě ndáka giri sùo-i bay tul hýrusuo-i
ká tiya.

⁶ A ze mě hii na bay ndáka giri sùo-i høy kara,
mě ti bá kòkō nzob ya, bay ji le, bi na, bay ká
mě báa na ba sùo bay. Ze munu høy kara, mě
ti ndáka giri sùo-i ká dí ya, bay ji le, mě hii bay
haña nzobri kō mě ba hýe zikiki bay tul feri ká
mě ndáke giri sùo-i na ya, roo le, i hýe mě bay tul
fe dää bi ndaw, báy tusue bayri ká mě baa ndaw
pi.

⁷ A feri ká nulue ká mě kō na, Ngerewūru hii
bay haña mě sii sùo-i ká dí ya. Be ze, kā daa
sem bo sùo-i*, munu ba nzob nzaaped Satan bay
haña ni ka daa nun-i tuo síe, a bo hą mi zinj faa
siika sùo-i ya.

⁸ Mě kod Ngerewūru faa bal ba say, báy haña
ni ka naa sem ká dō sùo-i na ba fal,

⁹ roo le, ka yíiŋra báy bay hą mě mii: «Law kere
bi na maa bay sókō mù, bay ji le, zadka hýrusuo-
o tiya na ndaw rɔɔ, hýrusuo-i tina sùo-e kad kad
ká dí báy.» Be ze, mě hii bay ndáka giri sùo-i bay

* **12:7 12.7** Báy nzaa gerek le, ba ɳgatukru ká dō bil naysuo Pol
a yoklo ni baŋguo. Ruo nzob hñeri ker í baa mii, ba sem ká dō
bil naysuo-e, roo le, nzob mbjw kara kó táŋke ya.

tul h̄urusuo-i ká tiya na, bay haŋa h̄urusuo Krisi ka puð m̄i.

¹⁰ Be mini ze, m̄i d̄aa suoriya bay tul h̄urusuo-i ká tiya, mase tjiri ká nzobri tjiri m̄i, mase bil huð ká m̄i do d̄i, mase nzobri ká i d̄aa nun-i tuɔ s̄ie, mase kókɔ séke feri bod bod ká t̄ii tul-i bay tul Krisi na. Tusueke lε, zadka h̄urusuo-i tiya na, be ndaw r̄o, m̄i ziŋ h̄urusuo ba tusue báy.

Pol re s̄uo-e bay tul nzob mbika lawri ká Körzte

¹¹ M̄i baa bay r̄ii fe ká m̄i t̄ii kókɔ nzob. Baari ze ĩ suru m̄i h̄a m̄i d̄aa munu ku. Tusueke lε, ba baari ze ĩ bá nzob yaŋa tul-i! Ze m̄i ba na fe ya h̄oy kara, bari ká i d̄i s̄uo-ri ba nzob ndáy nzaaped luyeri na, fe mbjw ká i kɔ mba m̄i ká d̄i mba na tiya.

¹² Feri ká kie mii, m̄i ba nzob ndáy nzaaped na, do kεlε gbay gbay báy dol bi ká sakra baari. M̄i s̄uu law-i ká tul ped, m̄i d̄aa feri ká mba kókɔ, báy fe sanri bod bod ndaw.

¹³ W̄a, fe ji ze ba fe kere ká m̄i d̄aa h̄a nzob mbika law h̄awri, r̄o mi d̄aa ha r̄i ya lε woo? Fe mbjw ká m̄i kɔ lε, m̄i vi ba soba baari ya. Ze bo munu zu lε, ĩ nda buma ziŋ m̄i bay tul fe d̄áa bi na ku!

¹⁴ I kɔ, timbede key na, faa bal ba sayke ro m̄i do d̄i ya bay séke luo-r̄i key, lε, m̄i ti bá soba baari mbjw ya. Bi na, káw báy kumnun baari ze m̄i nzaa faake bo, m̄i se sie lari baari ya. Ká ba tusueke lε, ŋgereri ze i kɔrɔ lari bay d̄áake fe h̄a vu bari, bo ba ledri ze i kɔrɔ lari bay d̄áake fe h̄a ŋgereri ya.

15 A bi le, mĩ doko báy suoriya bay fáa feri riw bele ká mĩ döke, báy dáa sùo-i taa tom bay tul-rí báy sóke rí. Wáa, báy kókó ká mĩ kó rí ba nzob nun-i na ro ze, ī yíj í hii báy bi ya le?

16 Baari na ī kó ndáw, báy dol bi ká sakra baari na, mĩ ba soba baari ya. Roo le, nzob haneri ker í baa mii, bi na mĩ mba báy law, ze mí do úla rí ku.

17 Wáa, yú-iri ká mĩ pie ri se luo-rí na, i yáa fe saa nduo-rí le?

18 Mĩ kod Tite báy haña ni ka se luo-rí, róbay mĩ pie yú buru ká ī kó ni kó na se zinj ni. A ku na wáa, ī báa mii, Tite na ula rí a yáa fe saa nduo-rí le? Wáa, nzaa nduo ped búru Tite, báy simsed búru kí na, maa kí ya le?

19 Kó ya le, ba díx høy ī ker ká bil law-rí mii, buru nzaa faa náa bay ká tul buru høy. Üuu munu ya. Yú-iri ká mĩ kó rí ba nzob nun-i, ká pol Ngerewu na, buru baa bayri key na munu ká *Krisi hii, buru baa baykeri riw bele ku na ha rí bay haña rí ngónke ká tul mbika law baari.

20 Mĩ daa híe mí baa mii, kó ya le, zadka mĩ tii luo-rí le, mĩ ti zinj rí munu ká law-i hii na ya. Zadka dö munu zu le, baari høy kara, ī kókó mĩ báy suoriya ya! Mĩ daa híe bay rödji, mase dáa sere, mase law fáa, mase kókó nun fe, mase tñiri kí, mase rad kí, mase siika sùo, mase dáa fe nduo kí ká do sakra baari ndáw pi.

21 Mĩ daa híe bay yíj bi fal ká mĩ séke luo-rí na, Ngerewu ka daa sahoy bo nun-i bay tul-rí hä mĩ re-rew bay tul ruokeri ká i ríi tul feyáa bari bañguo, ká í hii bay pón fal fe dáa jmri ya ndáw,

dáa nun pieri ya ndaw, rō fe dáa góó góókeri ya ndaw na.

13

Orō bie báka bay Pol báy soko be

¹ Ba faa bal ba sayke ro ze mī séke luo-rī vāw. Munu ká i dāa dō bil mbede Ngerewūru mii, bayri riw bele ká i léke na, i léke ká nun nzob bay nasikeri sidi mase sayri munu*!

² Zadka mī se luo-rī faa bal ba sidike na, nzobri ká i dāa feyäa na mī yjw ri ká dī. A timbede ká mī kaw zad kī ká mí dāa mbede ha rī key hoy kara, nzob fe dáa kāyari ká pola, báy nzob hawri riw bele ku na, mī kāy mí baa ha ri na rōbay: faala kī ká mī tī luo-rī lē, mī ti vbē-vbēm zin nzob mbjw ya.

³ Baarī na, ī gede bay kókō fe ká kie mii, ba *Krisi ze baa bay báy faa bi na, ī kókō feke na kī! Krisi na ba nzob ká tāa dēk dēk ká bil ped ká'a dāa ká sakra baarī na ya, roo lē, ka tina hūrusuo-ε kad kad ba kele.

⁴ Ba tusue kī, i ber ni do tul puu say hud bay hūrusuo-ε ká tiya na, a roo lē, ka kaw báy kumnun báy faa hūrusuo Ngerewūru. Báy faa zúč zin ni na, buru hoy kara hūrusuo buru tiya ndaw, a roo lē, báy faa ped ká buru dāa ká sakra baarī na, buru kieke rī káw báy kumnun buru ká buru kaw zin ni báy faa hūrusuo Ngerewūru na.

⁵ I békle bil law-rī kī sùo-rī ī kō, wāa, ī dāa law-rī bo tul Zezu Krisi ba tusue kī zu lē? I kō ndaw,

* **13:1 13.1** ī kī Kjīna bol kusol ba sidike 19.15.

wāa, Zezu Krisi do bil law-rī ya le woo? Bo munu ya le, ī rōkō faake ro!

⁶ Roo le, bi na, mī kō Zezu ta-tan̄ a mí ker mí kō le, baarī na, ī kókō mī ba tusue nzob ndáy nzaaped̄ Krisi.

⁷ Buru kod Ngerewūru bay haña rī daa fe kāaya mbjw ya. Buru na, buru daa mini bay kīeke sùo buru ba tusue nzob ped̄ na, munu ya. Ze ī kō hurusuo buru maa na ya hoy kara, buru hii bay kōkō rī ká zad̄ fe dāa kere, bay ji le,

⁸ buru na, buru maa bay dāa fe mbjw ká bay túnke tusue bay Ngerewūru na ya, roo le, buru daa fe ká bay tul tusue bay na.

⁹ Zadka hurusuo buru ḥgji ya, a ze bo, baarī ze hurusuo-rī do dī ḥgi-ḥgji laa le, ba fe suoriya buru bamba tasiri. Be ze, buru kod Ngerewūru bay haña rī vi ba nzobi ká ī do báy zad̄e nzed̄em.

¹⁰ Ze, mī do dī ziñ rī hoy kara, mī daa mbede key na mí pieke pola ha rī, bay haña bo, zadka mī se luo-rī le, mī yíw rī ḥgo-ḥgoñ báy faa hurusuo ká Ngerebay hā mī na mbāa. Hurusuoke ku na, do bay haña rī ḥgónke ká bil mbika law ba pola pola bo, do bay bieke rī bie ya.

¹¹ Yu-iri! Timbede key na bay bi o ro. I do báy suoriya, ī mgba sùo-rī ḥgo-ḥgoñ, a ī se nun-rī ba pola. I daa wāra bo bil law kī, ī hā kér bay baarī maa kī ī kawke dēkēke zíñ kī, le, Ngerewūru nzob law ini báy dēkēke na a sád ziñ rī.

¹² I hii soko lik lik hā kī ba lie ba lew ī mgba ke kī gírik gírik. Nzob mbika lawri riw bele na i hii soko ha rī.

13 Ndad bay haña law huoke Ngerembay Zezu Krisi, báy law ini Ngerewuру báy hurusuo Tem Law Pie ká hą náa zǖkeri kį na, ka sád ziŋ r̄i riw bele!

**Mbede sáka kuni fie
New Testament in Kuo**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kuo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

1bae8b8b-6141-55e9-b352-adf7a01da5f4